

แบบเขียนหลักสูตรต่อเนื่อง

หลักสูตรอาชีพ การแปรรูปสมุนไพรในชุมชนเพื่อสุขภาพ จำนวน 15 ชั่วโมง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอคลองขลุง

ความเป็นมา

ในสภาพปัจจุบันประชาชนต้องประสบปัญหาค่าครองชีพสูงขึ้น แต่รายได้ที่หาเลี้ยงครอบครัวไม่เพียงพอจ่าย เกิดปัญหาการกู้หนี้ยืมสิน และปัญหาการว่างงาน หนทางหนึ่งของการพัฒนาชุมชน คือ การส่งเสริมอาชีพ และให้ความรู้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยในชุมชน เพื่อจะได้นำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพเป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว และส่งเสริมให้ประชาชนยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นปรัชญาที่ชี้แนวทางปฏิบัติตน โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เป็นการแก้ไขปัญหาความยากจนและลดปัญหาการว่างงาน ปัจจุบันมีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การถนอมอาหาร การแปรรูปอาหาร การปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับความเป็นอยู่ การจัดการทรัพยากรครอบครัวเกษตรกรและชุมชนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน และพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น พึ่งพาตนเองได้ เป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

การแปรรูปสมุนไพร คือ การเปลี่ยนแปลงสถานะของสมุนไพร ให้ แตกต่างไปจากเดิม เพื่อประโยชน์ในการใช้งานที่หลากหลายมากขึ้น สมุนไพรมีหลายชนิด และมีสรรพคุณทางยาที่แตกต่างกัน ดังนั้นการศึกษา รุปร สกลิน สี และชื่อสมุนไพร จึงเป็น ปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญ เพื่อให้การแปรรูป สมุนไพรมีคุณภาพดี ตลอดจนการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพใกล้เคียงผลิตภัณฑ์เดิมมากที่สุด เนื่องจากผลิตภัณฑ์บางประเภทไม่สามารถคงสภาพอยู่ได้นาน การแปรรูป จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญมากขึ้น เพื่อให้เกิดผลดีต่อการแปรรูป คงไว้ซึ่งคุณค่าและสรรพคุณที่ดีของพืชสมุนไพร

ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุนและตอบสนองกับความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ จึงได้จัดกิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง รูปแบบกลุ่มสนใจ หลักสูตร การแปรรูปสมุนไพรในชุมชนเพื่อสุขภาพ จำนวน 15 ชั่วโมง ขึ้น เพื่อเป็นการให้ความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาอาชีพให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายและผู้สนใจในตำบลให้สามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพ พัฒนาอาชีพ

หลักการของหลักสูตร

เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการเรียนรู้ของประชาชนในเรื่องการแปรรูปสมุนไพรในชุมชนเพื่อสุขภาพ เพื่อให้มีรายได้เสริมจากอาชีพหลัก

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการแปรรูปสมุนไพรในชุมชนเพื่อสุขภาพ
2. เพื่อให้สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย
3. เพื่อให้มีรายได้เสริมจากอาชีพหลัก

กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและมีสินค้าผลิตภัณฑ์ของตนเอง และต้องการพัฒนาอาชีพด้านบรรจุภัณฑ์

ระยะเวลา

ภาคทฤษฎี 3 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ 12 ชั่วโมง

รวม จำนวน 15 ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	การทำน้ำมันเหลืองสมุนไพร	<p>1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกวัสดุอุปกรณ์ สมุนไพรแต่ละชนิดที่ใช้ในการทำน้ำมันเหลืองสมุนไพรได้</p> <p>2. เพื่อให้ผู้เรียนบอกขั้นตอนต่างๆของการทำน้ำมันเหลืองสมุนไพรได้</p>	<p>1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสมุนไพร</p> <p>- สรรพคุณของสมุนไพรแต่ละชนิด</p> <p>- ประโยชน์ของสมุนไพร</p> <p>2. วัตถุประสงค์และสมุนไพรที่ใช้ในการทำสบู่</p> <p>3. ขั้นตอนในการทำน้ำมันเหลืองสมุนไพร</p>	1.วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่องวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำน้ำมันเหลืองสมุนไพร	1	4
2	การทำยาต้มสมุนไพร	<p>1. เพื่อให้ผู้เรียนบอกวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการแปรรูปสมุนไพรเพื่อสุขภาพได้</p> <p>2. เพื่อให้ผู้เรียนบอกขั้นตอนการแปรรูปสมุนไพรเพื่อสุขภาพได้</p>	<p>1. วัสดุอุปกรณ์ในการทำยาต้มสมุนไพร</p> <p>2. ขั้นตอนการแปรรูปสมุนไพรเพื่อสุขภาพ</p> <p>3. ช่องทางการจัดจำหน่าย</p>	1.วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่องวัสดุอุปกรณ์และสมุนไพรแต่ละชนิดที่นำมาใช้ทำยาต้มสมุนไพร	1	4
3	การทำยาหม่อง	1. เพื่อให้ผู้เรียนบอกวัสดุและอุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ในการทำยาหม่องสมุนไพรได้	<p>1. วัสดุอุปกรณ์ในการทำยาหม่องสมุนไพร</p> <p>2. ขั้นตอนและการคัดเลือกสมุนไพรใน</p>	1.วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่องวัสดุอุปกรณ์สมุนไพรแต่ละ	1	4

		2.เพื่อให้ผู้เรียนบอก ขั้นตอนของการทำยา หม่องสมุนไพรได้	การทำยาหม่อง 3.ช่องทางการจัด จำหน่าย	ชนิดที่ใช้ทำยาหม่อง สมุนไพร 2.วิทยากรบรรยายและ สาธิตแล้วให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติจริงขั้นตอนการ ทำยาหม่องสมุนไพร		
--	--	---	--	--	--	--

สื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้หลักสูตรการแปรรูปสมุนไพรในชุมชนเพื่อสุขภาพ ประกอบด้วย

1. เอกสาร ได้แก่ ตำรา/หนังสือ/วารสาร/ใบความรู้/ใบงาน
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต
3. สื่อบุคคล ได้แก่ วิทยากรจากการแปรรูปสมุนไพร

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและทักษะความสามารถในการปฏิบัติ
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการฝึกปฏิบัติ ผลงานที่มีคุณภาพและจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของเวลาเรียน
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60
3. มีผลงานชิ้นงานผ่านหลักเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจบหลักสูตร

วุฒิบัตรออกสถานศึกษา

การเทียบโอน

เทียบโอนเป็นรายวิชาเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช2551
ในสาระการประกอบอาชีพรายวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้นในระดับใดระดับหนึ่ง